

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 221.369 van 12 november 2012
in de zaak A. 205.783/IX-7767**

In zake : Maarten HUYST
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Peter Crispyn
kantoor houdend te 9030 Mariakerke
Mazestraat 16
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door de minister
van Binnenlandse Zaken
die woonplaats kiest bij
de federale politie DGS/DSJ
gevestigd te 1050 Brussel
Fritz Toussaintstraat 8

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 27 juli 2012, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 29 mei 2012 van de directeur-generaal Ondersteuning en het Beheer (DGS) van de federale politie, waarbij Maarten Huyst als niet geslaagd wordt beschouwd, definitief wordt afgewezen voor de basisopleiding van inspecteur van politie, waarbij hem per 31 mei 2012 om 24.00 uur de hoedanigheid van aspirant-inspecteur wordt ontnomen en waarbij hem eveneens op dezelfde datum ambtshalve de definitieve ambtsontheffing wordt opgelegd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Auditeur Joke Goris heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 5 november 2012.

Staatsraad Geert Debersaques heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Leen Vanbrabant, die loco advocaat Peter Crispyn verschijnt voor de verzoeker, en adviseur Els Van Rossem, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Joke Goris heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. De verzoeker vat op 1 oktober 2010 de basisopleiding inspecteur van politie aan bij de Oost-Vlaamse Politieacademie (OPAC), 104^e promotie.

In eerste zitting slaagt verzoeker niet voor het eerste deel van de opleiding “luik agent” omdat hij geen 60 % behaalt voor het totale puntencijfer voor het eindexamen en geen 50 % voor de mondelinge proef.

3.2. De verzoeker dient in tweede zitting de onderdelen “rollenspel praktijk + geweldbeheersing” en de mondelinge proef over te doen.

Voor het mondeling examen zijn drie verschillende examencommissies ingericht en dit blijktbaar per peleton. Elke examencommissie

is samengesteld uit telkens vier andere leden, waaronder telkens een (andere) voorzitter. Verzoeker behoort tot het eerste peleton.

Verzoeker slaagt voor geen van de herexamens. Hij behaalt 44/100 voor “geweldbeheersing”, 53/150 voor “rollenspel” en 124/300 voor het mondeling examen. Als eindresultaat behaalt de verzoeker 521,89/1000 waar een minimum van 600/1000 is vereist.

3.3. De examenjury adviseert op 1 april 2011 in het “samenvattend verslag ten behoeve van de jury”, “na overleg en met eenparigheid van stemmen”, aan de directeur-generaal Ondersteuning en het Beheer (DGS), verzoeker niet geslaagd te verklaren voor de 104^e promotie, luik agent en betrokkene definitief af te wijzen voor de opleiding tot inspecteur van politie.

De verzoeker dient hiertegen twee verweerschriften in.

3.4. Op 29 mei 2012 “sluit [de directeur-generaal Ondersteuning en het Beheer (DGS)] [zich] aan bij het voorstel van de examenjury van OPAC en [is] [hij] evenzo van oordeel dat betrokkene niet geschikt is om het ambt van Inspecteur uit te oefenen aangezien hij, na tweede zittijd, niet geslaagd is voor het eindexamen, het mondeling examen en het praktisch examen en betrokkene niet eens de eindtermen van agent van politie behaalt, terwijl hij werd geselecteerd voor de functie van inspecteur van politie. Bijgevolg [beschouwt] [hij] AINP Maarten HUYST als niet geslaagd voor de basisopleiding van ‘Inspecteur van Politie’ en wordt hij aldus krachtens art. IV.II.44 4/ van het KB vermeld onder ref. 1, definitief afgewezen voor de basisopleiding van ‘Inspecteur van Politie’ en wordt hij de hoedanigheid van aspirant inspecteur op datum van 31/05/12 ontnomen om 24u00. Op dezelfde datum zal betrokkene ambtshalve en zonder opzegging het voorwerp uitmaken van de definitieve ambtsontheffing (Art. IX.I.1.2.7/ van het KB in ref. 1)”.

Dit is de bestreden beslissing.

IV. Onderzoek van de vordering

4. Overeenkomstig artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

A. Ernst van het eerste middel

Standpunt van de partijen

5. De verzoeker voert de schending aan van het gelijkheidsbeginsel en van de artikelen 38 en 42 van het koninklijk besluit van 20 november 2001 betreffende de basisopleidingen van de personeelsleden van het operationeel kader van de politiediensten en houdende diverse overgangsbepalingen (hierna: koninklijk besluit van 20 november 2001). Hij stelt dat er sprake is van een wisselende samenstelling van de jury wat de voorzitter ervan betreft en dat er blijkbaar meerdere examencommissies per peleton zijn, waarbij dan telkens de voorzitter ervan deel uitmaakt van de jury. Nochtans voorziet artikel 38 van het koninklijk besluit van 20 november 2001 dat er slechts één examencommissie is waar de mondelinge proef voor dient te worden afgelegd. In weerwil hiervan, stelt verzoeker, organiseert OPAC een systeem van meerdere examencommissies, met wisselende samenstelling per peleton en waarbij deze wisselende samenstelling doorwerkt naar de samenstelling van de jury. Nochtans voorziet artikel 42 van het koninklijk besluit van 20 november 2001 ook slechts in één jury waarvan de voorzitter van de examencommissie deel uitmaakt. Door desondanks te voorzien in meerdere examencommissies en meerdere jury's zijn de genoemde artikelen 38 en 42 en het gelijkheidsbeginsel geschonden. Alle aspiranten in eenzelfde promotie dienen op voet van gelijkheid te worden beoordeeld en dit zeker binnen een situatie waarbij een subjectieve benadering van de kandidaat verstrekken gevolgen kan hebben.

6. De verwerende partij bevestigt in haar nota dat er verschillende examencommissies voor één promotie worden ingericht (per peleton) en dat de samenstelling van de jury wisselt qua voorzitter van de examencommissie, en dit afhankelijk van het peleton en de aspiranten waarover beraadslaagd wordt. Uit artikel 38 van het koninklijk besluit van 20 november 2001 kan volgens de verwerende partij niet worden afgeleid dat er slechts één commissie mag worden opgericht per promotie. In de praktijk is het niet mogelijk om alle aspiranten door eenzelfde examencommissie te laten beoordelen. Te dezen bestond de promotie van verzoeker uit 103 aspiranten. Al deze aspiranten door eenzelfde commissie laten beoordelen zou zeer veel tijd in beslag nemen, wat dan weer een invloed heeft op de planning van de andere examenonderdelen. Indien er slechts één examencommissie zou worden opgericht, zou dit ook de beschikbaarheid van de leden van deze commissie in hun dagdagelijkse job beperken. Verder stelt zij dat de verzoekende partij niet heeft aangetoond dat het gegeven van een wisselend lid van de jury op enige manier nadeel heeft berokkend. Alle juryleden waren het eens over de beslissing tot afwijzing. Mocht één van de voorzitters van de examencommissie een andere visie hebben dan de andere voorzitters, dan nog bestaat de jury uit nog zes andere leden die elk een visie hebben over de aspirant. Indien de redenering van verzoeker zou worden gevolgd, zouden alle aspiranten, zowel Nederlandstalige als Franstalige door eenzelfde examencommissie en jury moeten worden beoordeeld, wat al helemaal onmogelijk is.

Beoordeling

7. Artikel 38 van het koninklijk besluit van 20 november 2001 betreffende de basisopleidingen van de personeelsleden van het operationeel kader van de politiediensten en houdende diverse overgangsbepalingen, luidt als volgt:

“Art. 38. De mondelinge proef van het eindexamen wordt afgelegd voor een commissie opgericht in de betrokken politieschool.

Onverminderd het derde lid, wijst de directeur van de betrokken politieschool de leden van de examencommissie aan, die de volgende leden omvat :

1° een officier van politie, voorzitter;

- 2° één opleider;
- 3° twee lesgevers.

De directeur van de betrokken politieschool wijst de in het tweede lid, 1°, bedoelde officier van politie aan. Indien het een officier van de federale politie betreft, wordt hij aangewezen uit een lijst opgesteld door de directeur-generaal van de algemene directie. Indien het een officier van de lokale politie betreft, wordt hij aangewezen uit een lijst opgesteld door de vaste commissie voor de lokale politie en na akkoord van zijn korpschef.

De politieleden van de examencommissie moeten bekleed zijn met een graad hoger of gelijk aan de graad waarvoor de aspiranten de basisopleiding volgen.

De voorzitter van de examencommissie kan zich bij de beoordeling van de schriftelijke proef laten bijstaan door correctoren en bij de beoordeling van de praktische proeven door examinatoren, die gekozen worden onder de opleiders, docenten en praktijkmonitoren die de betrokken opleiding hebben verstrekt.

In geval van staking van stemmen is de stem van de voorzitter doorslaggevend.

De minister kan, om gegronde redenen, de overeenkomstig het tweede lid, aangewezen personeelsleden wraken.

In voorkomend geval wijst de directeur van de betrokken politieschool een plaatsvervanger aan.”

Op het eerste gezicht kan met de verwerende partij worden aangenomen dat uit deze bepaling niet kan worden afgeleid dat er slechts één examencommissie mag worden ingericht waarvoor de mondelinge proef van het eindexamen wordt afgelegd.

8. Het gelijkheidsbeginsel houdt inzake de beoordeling van examinandi in dat, teneinde de gelijke behandeling van de deelnemers te waarborgen, alle kandidaten in principe door eenzelfde commissie of jury moeten worden beoordeeld. De eenheid in de beoordeling maakt een wezenlijk element uit van het afnemen van examens omdat daardoor discriminatie ten aanzien van bepaalde kandidaten voorkomen wordt. De vereiste eenheid in de beoordeling die de gelijkheid van de examinandi waarborgt, onderstelt - behoudens bijzondere voorschriften die er te dezen niet zijn - dat in eenzelfde examenzittijd eenzelfde examencommissie alle kandidaten ondervraagt. Er kan immers niet worden verzekerd dat een anders samengestelde examencommissie op eenzelfde wijze zou oordelen, zodat niet alle kandidaten op dezelfde wijze zouden zijn beoordeeld.

De omstandigheid dat de examencommissie niet voor alle kandidaten dezelfde is, wettigt evenwel niet zonder meer de conclusie dat de samenstelling is geschied in strijd met het gelijkheidsbeginsel. Een zekere soepelheid in de samenstelling kan ter zake worden aangenomen indien er veel kandidaten zijn die op meerdere data moeten worden ondervraagd, op voorwaarde dat een voldoende continuïteit bij de beoordeling wordt gewaarborgd.

9. Uit het dossier blijkt dat voor het mondeling examen drie examencommissies werden ingericht en dit met name één per peleton. Elke examencommissie was samengesteld uit telkens vier andere leden waaronder telkenmale een andere voorzitter. Er waren derhalve drie voorzitters en negen leden die als examencommissie per peleton de aspiranten examineerden.

De verwerende partij wijst weliswaar ter motivering van deze handelwijze op het grote aantal te examineren aspiranten, doch zij geeft geen enkele maatregel op waaruit blijkt dat ze heeft voorzien in enige garantie om de continuïteit in de beoordeling van het mondeling examen te waarborgen. In deze stand van het geding blijkt derhalve de verschillende samenstelling van de examencommissie niet de vereiste waarborgen te bieden op eenheid in de beoordeling die de gelijkheid van de kandidaten garandeert.

Aangezien uit artikel 37 van het koninklijk besluit van 20 november 2011 blijkt dat de voor de examencommissie afgelegde mondelinge proef een essentieel onderdeel is van het eindexamen en uit het voorgaande volgt dat de eenheid in de beoordeling hiervan in de examencommissie niet is gewaarborgd, is op het eerste gezicht de beoordeling van de jury en derhalve ook de bestreden beslissing die zich bij het voorstel van de jury heeft aangesloten, door dit gebrek gevitieerd en derhalve onwettig. De omstandigheid dat het oordeel van de jury unaniem was, neemt dit niet weg, noch de bemerking dat deze eis van gelijke beoordeling volgens de verwerende partij zou inhouden dat zowel Nederlandstaligen als Franstaligen door eenzelfde examencommissie en jury zouden moeten worden beoordeeld.

Het eerste middel is in de aangegeven mate ernstig.

B. Moeilijk te herstellen ernstig nadeel

10. De verzoeker voert inzonderheid aan dat door het ontnemen van de hoedanigheid van aspirant-inspecteur, hem volledig de mogelijkheid wordt ontnomen om alsnog de functie van inspecteur van politie uit te oefenen. Hij stelt, verwijzend naar artikel IV.1.5, 2° van het koninklijk besluit van 30 maart 2001 tot regeling van de rechtspositie van het personeel van de politiediensten (hierna: RPPol) dat hij, als definitief afgewezen aspirant, niet meer kan worden toegelaten tot latere selectieproeven om de basisopleiding te herbeginnen.

De verwerende partij gaat niet in op deze schorsingsvoorwaarde.

11. De verzoeker wordt met de bestreden beslissing definitief afgewezen als aspirant en aan zijn loopbaan bij de politie komt daardoor definitief een einde. Krachtens artikel IV.1.5, 2/, RPPol kan een definitief afgewezen aspirant immers niet toegelaten worden tot de basisopleiding. Die uitsluiting en blokkering van de loopbaan van de verzoeker vormt een nadeel dat als ernstig en moeilijk te herstellen wordt onderkend.

De voorwaarden voor het bevelen van de schorsing zijn vervuld.

BESLISSING

De Raad van State beveelt de schorsing van de tenuitvoerlegging van de beslissing van 29 mei 2012 van de directeur-generaal Ondersteuning en het Beheer (DGS) van de federale politie, waarbij Maarten Huyst als niet geslaagd wordt beschouwd, definitief wordt afgewezen voor de basisopleiding van inspecteur van politie, waarbij hem per 31 mei 2012 om 24.00 uur de hoedanigheid van aspirant-inspecteur wordt ontnomen en waarbij hem eveneens op dezelfde datum ambtshalve de definitieve ambtsontheffing wordt opgelegd.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 12 november 2012, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Debersaques,	staatsraad, waarnemend voorzitter,
bijgestaan door	
Vera Wauters,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

Geert Debersaques